Gaidis Bērziņš piedalās novadu 10. Grāmatu svētkos Talsos un diskusijā "Finanšu krīze: parādi un parādnieki"

29.04.2011 23:07

Gaidis Bērziņš dāvina grāmatas. Foto: TB/LNNK

Parāds latviešiem nav brālis un tomēr esam parādos līdz ausīm – tāds ir situācijas raksturojums, uzsākot "Latvijas Avīzes" rīkoto publisko diskusiju "Finanšu krīze: parādi un parādnieki", ko vadīja Linda Rumka Talsu tautas nama zālē 2011. gada 29. aprīlī. Diskusijā piedalījās LR finanšu ministrs Andris Vilks (Vienotība), 10. Saeimas deputāti Gaidis Bērziņš (NA), Dana Reizniece (ZZS), Edgars Zalāns (PLL) un Valērijs Agešins (SC).

Diskusijas gaitā bija jaušamas trīs pamatnostājas, kuras īsumā varētu raksturot kā optimistisku, pesimistisku un uz sevi centrētu. Finanšu ministrs Andris Vilks pauda pārliecību, ka Latvijai atšķirībā no daudzām citām valstīm parādi nav raksturīga parādība. Neskatoties uz neseno parādsaistību uzņemšanos, Latvija neplāno tālāku parāda palielināšanu, un ar 2014. un 2015. gadu tas sāks samazināties. Andra Vilka teiktajā bija jūtams mierinājums, ka ekonomiskā situācija sāk uzlaboties un ka laiks ir tuvu, kad jaunu investīciju ienākšana sāks radīt jaunas darbavietas. Viņa redzējumā ES valstis kā Vācija, Holande, Skandināvijas un Baltijas valstis ir reģioni, kuri tuvākajā nākotnē būs stabili un ekonomiskajai izaugsmei vispiemērotākie. Gaidis Bērziņš lielā mērā pievienojās optimistiskam redzējumam un norādīja uz nepieciešamību cilvēkiem šo laiku izmantot ekonomiski aktīvākas dzīves uzsākšanai. Šai sakarā atbrīvošanās no privātā parāda viņaprāt ir īpaši nozīmīga. Neskatoties uz to, ka 2009. gadā Latvijas Komercbanku asociācijas spiediena rezultātā finanšu ministrs neatbalstīja kredītņēmēju aizsardzības programmu, šobrīd ir nepieciešama lielāka pretimnākšana no valsts puses. Savukārt lielākais

apdraudējums šai laikā ir saistīts ar politisko spiedienu no energoresursu piegādātājvalstu puses un nonākšanu šo valstu atkarībā, uzsvēra Gaidis Bērziņš.

ZZS un PLL pārstāvju skats uz nākotni bija jūtami pesimistiskāks. Dana Reizniece runāja par tādu valsts programmu nepieciešamību, kas atbalstītu ražošanu, nevis tikai meklētu, kā ietaupīt. Zīmīgi, Vienotības koalīcijas partnera pārstāves teiktajā izskanēja skaidras ilgas pēc spēcīga premjera, kas spētu piesaistīt dažādu nozaru speciālistus, un arī kritika par līdzšinējo valsts pārvaldes darbu, norādot uz tā neefektivitāti un izmaksu palielināšanos atsevišķās pozīcijās. Edgars Zalāns arī bija noskaņots kritiski un jautāja, ko valsts ir izdarījusi, lai atbalstītu ražošanu un attīstītu eksportu, kaut arī pats kā vienīgo risinājumu viņš varēja piedāvāt tikai nodokļu samazināšanu. Viņaprāt šobrīd tirgus pats par sevi nevis valsts nosaka ražošanas un eksporta attīstību. Viņš arī uzsvēra, ka pašvaldību reforma nav beigusies un ka pašvaldību darbam ministrijai ir jāseko līdzi, un argumentēja, ka pašvaldībām nepieciešams pašām noteikt nekustamā īpašuma nodokli, kā arī saņemt daļu no uzņēmumu ienākumu nodokļa, lai tām nevajadzētu būt pastāvīga lūdzēja lomā. Reaģējot uz kritiku par TP agrāko darbu valdībā, Edgars Zalāns aicināja: "Nepārmetiet citiem, ko darāt paši".

Saskaņas Centra deputāta Valērija Agešina teiktajā galvenais uzsvars tika likts uz SC Saeimas frakcijas darba un iesniegto iniciatīvu skaidrošanu. Diskusijas apmeklētājiem tika izdalīta arī atskaite par paveikto. Šī uz sevi centrētā nostāja vēl spilgtāk izpaudās diskusijas noslēgumā, kad paneļa dalībnieki tika aicināti viens otram personīgi teikt kādus pozitīvus vārdus un kad Valērijs Agešins nepakautrējās tos teikt arī pats par sevi. Krīzes pārvarēšanai SC pārstāvis piedāvāja četrus pasākumus: progresīvo ienākumu nodokli, birokrātiskā aparāta samazināšanu, ražotāju atbalstīšanu un aktīvāku savu ienākumu avotu meklēšanu pašvaldībām. Kā pozitīvs piemērs pēdējam priekšlikumam tika minēts SC darbs Rīgā. No teiktā radās iespaids, ka bezmaksas sabiedriskais transports, piemēram, ir iespējams, balstoties uz britu un citu tūristu veiksmīgu piesaisti.

Atbildot uz klausītāju jautājumiem, diskusijā iezīmējās jauni akcenti. Jautājums par to, vai krīzes pamatā ir ekonomiskas vai morālas dabas problēmas, atklāja kļūdu apzināšanās un savstarpējā izlīguma nepieciešamības svarīgumu. Andris Vilks un Gaidis Bērziņš pauda pārliecību, ka krīze savā dziļākajā būtībā ir morāla un ka caurspīdīgums un godīgums ir tas ceļš, kas turpmāk ejams.

Novadu 10. Grāmatu svētku ietvaros diskusijas dalībnieki pasniedza dāvanu kartes bibliotēkām un dāvināja grāmatas klātesošajiem.

www.tb.lv